

REDACTIONELE COMMENTAAR

„VERBIJSTEREND”

Dit is het woord hetwelk tijdens de beraadslagingen in de Tweede Kamer over de begroting van Sociale Zaken en Volksgezondheid werd gebruikt teneinde het oordeel kenbaar te maken omtrent de gestie van het bedrijf dat aldaar met de pompeuze naam „Evipan-Centrum” werd betiteld.

Ter vermindering van misverstand moge hieraan worden toegevoegd dat het niet kwam van achter de regeringstafel; dit zou wellicht verbijsterend geklonken hebben tegen de achtergrond van de door de overheid tot nu toe gehandhaafde onaandoenlijkheid met betrekking tot de onderhavige kwestie. De Minister sprak wel van „betreurenswaardig” en zowaar achtte hij dit soort bedrijven „schadelijk voor de volksgezondheid” en — wat blijkens de berichtgeving zwaar weegt — „voor onze goede naam in het buitenland”. Dus toch!

Men mag aannemen dat deze ministeriële kwalificaties geenszins waren bedoeld om in de toon te blijven, welke in de Kamer ten opzichte van deze ondernemingen kon worden beluisterd en waarbij door een der afgevaardigden het epitheton uit de titel is gebruikt. En wel onder toevoeging dat hij de verontwaardiging van de Ned. Mij tot Bevordering der Tandheelkunde dan ook volkomen kon begrijpen.

Wanneer men bedenkt dat deze inrichtingen kort na de bevrijding in actie zijn gekomen en de betreffende ondernemers niets hebben nagelaten om in het openbaar op hun bestaan zwaar de aandacht te vestigen, dan is de gevolgtrekking niet misplaatst dat de overheid tot voor kort aan dit soort schade voor de volksgezondheid niet zo heel veel gelegen is geweest. In al die jaren zullen heel veel naïeve prothesebegerigen, verstrikt in het leugenachtige net van valse voorspiegelingen, behalve hun „slechte” tanden ook de goede zijn kwijt geraakt, zij het niet met hun instemming. Maar dat werd pas duidelijk als ze wakker waren geworden uit de „Evipanslaap”. Ze hadden zich dan wel van hun natuurlijke gebit laten beroven, maar och, zo’n onbetekende verminking, al is het dan ook in het gezicht . . . het werd en wordt toch allemaal weer muurvast weggewerkt! Ten slotte is het immers geen kwestie van leven en dood. Het betreft alleen maar een ietwat ingrijpende behandeling aan een omschreven, onbelangrijk geacht deel van het menselijk lichaam met van ouds erkend gunstige genezigstendens. Daar dreigt toch nooit zozeer levensgevaar als in het geval van de man die zich valselijk voor artswaarnemer uitgaf om aan wat morfine te kunnen komen en waarbij de inspecteur voor de volksgezondheid onverwijld ter plaatse een onderzoek instelde. Gebrek aan activiteit mag de overheid zeker niet worden verweten.

Ten aanzien van de openlijke verlokkingen van de „Evipanslaap” heeft het Bayer-concern met behulp van de burgerlijke rechter er een stokje voor gestoken. Neemt men ook nog in aanmerking dat de aan-

stoot gevende advertenties zijn verdwenen nadat de materieel daarbij belanghebbende dagbladpers op aandrang bereid bleek terwille van het openbaar belang offers te brengen door deze niet meer op te nemen, dan moet worden vastgesteld dat particulieren naar hun vermogen hebben trachten te waken tegen de thans officieel erkende gevaren voor de volksgezondheid. De overheid heeft het zich tot dusver niet moeilijk gemaakt. De tijd en anderen hebben voor haar gewerkt.

De regering had derhalve gevoelig in haar rust kunnen volharden als maar niet de Belgische tandartsen zo lastig waren geworden door misbaar te maken toen het „centrum” zijn vangarmen naar de periferie over de grens ging uitstrekken. In eerste instantie hebben zij er hun Nederlandse collega's op aan gezien, die zich wel onmachtig moesten verklaren er iets aan te kunnen doen. Dus brachten zij hun eigen ministerie in het geweer en vanaf dat oogenblik is onze overheid tot de ontdekking gekomen van het gevaar voor de volksgezondheid en de schade voor onze goede naam; in het buitenland wel te verstaan. Voor de schade gedurende al die jaren bij voortdoring toegebracht aan het aanzien van de tandheelkunst, heeft zij blijkbaar nog steeds geen belangstelling kunnen opbrengen.

De Minister heeft in de Kamer zo iets van clementie gepleit: de betreffende exploitanten zijn „in het verleden” niets ontziende zakenlieden gebleken, die — zo zegt de Minister het — niet voor één gat te vangen zijn. Legislatief onvermogen zou men geneigd zijn te zeggen, hetwelk dank zij de aanmaning van Belgische zijde, eerlang toch overwonnen zal worden.

Hoe het zij, de Benelux heeft de Nederlandse volksgezondheid een handje geholpen: blijkens de toezegging zal op een, naar men mag hopen afdoende wijze ten slotte een eind worden gemaakt aan een wantoestand, die zonder hulp van buiten kennelijk niet kon worden geliquideerd.

B.

EEN AANTAL VOORWAARDEN, WAARAAN TER PUBLICATIE AAN TE BIEDEN COPIE
BEHOORT TE VOLDOEN EN DIE WIJ ONZE MEDEWERKERS
TER ERNSTIGE OVERWEGING AANBIEDEN

1. Men beschrijve slechts één zijde van het papier, late een brede marge aan de linkerzijde en een behoorlijke spatie tussen de regels. Machineschrift verdient voorkeur. Het bevordert niet alleen snelheid van zetten en voorkomt fouten door verkeerd lezen, maar beveiligd, door het bewaren van de doorslag, het verzenden en maakt aantekenen bij de post overbodig, wat tevens tijd spaart.
2. Het ingeleverde geschrift worde nauwkeurig overwogen, zodat het als onherroepelijk resultaat kan worden beschouwd. Latere veranderingen in de tekst bij het corrigeren van de drukproef zijn zeer ongewenst. Zij vertragen het tempo, maar bovenal: *zij brengen hoge kosten mee.*
3. Bijgevoegde illustraties dienen aan de volgende voorwaarden te voldoen:
  - a. foto's, zo contrastrijk en scherp als mogelijk is, afgedrukt op glanzend papier; door het clicheren ontstaat steeds verlies, zowel in contrast als in scherpte.
  - b. x-foto's en micro-foto's zullen op zwaarder papier („kunstdruk”) worden gedrukt en een clichering met fijner raster ondergaan, maar het onder a gestelde blijft ook hier van kracht.
  - c. tekeningen, zo streng mogelijk uitgevoerd, liefst door een deskundige en zo nodig voorzien van stijlvolle aanwijzingen (letters, cijfers, enz.). De grootte doet niet veel ter zake, liefst zo groot mogelijk.
  - d. wensen voor een minimum van verkleining kunnen worden kenbaar gemaakt; in verband met plaatsing in de beschikbare ruimte houdt de redactie het recht hiervan af te wijken.
  - e. men vergezelle de foto's en tekeningen reeds dadelijk van eventuele onderschriften en rang-letters of -nummers; de beide laatste bij voorkeur ook achter op de betreffende illustraties te zetten. Ook de juiste stand van de figuur dient te worden aangegeven.
  - f. men bedenke, dat clicheren uitermate kostbaar is en beperke zich ten deze dus zoveel mogelijk.
  - g. originelen zullen op uitdrukkelijke aanvraag kunnen worden teruggegeven. Voor een mogelijke beschadiging bij de bewerking kan de redactie geen verantwoordelijkheid aanvaarden.
4. De beslissing van plaats, rubriek en lettertype voor het betrokken stuk berust bij de redactie.
5. Aan wensen tot plaatsing in een bepaalde aflevering zal indien mogelijk worden voldaan; zoveel mogelijk dient dit in goed vertrouwen aan de redactie te worden overgelaten.
6. Van stukken waaraan een vervolg is gebonden zende men minstens twee opeenvolgende gedeelten gelijktijdig in. Slechts dan kan de redactie er naar streven een vervolgstuk in een eerstvolgende aflevering te plaatsen.
7. De redactie behoudt zich het recht voor wijzigingen aan te brengen, voorzover een juiste taal- of stijlvoering die noodzakelijk maken.
8. Aan een wetenschappelijke bijdrage voege men bij voorkeur een samenvatting van de inhoud toe, indien mogelijk, ook in 't Engels vertaald. Mocht dit laatste op bezwaren stuiten, zo kan de redactie de vertaling verzorgen.